

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA BOMBAŽNE PREDILNICE IN TKALNICE TRŽIČ

Tržiški tekstilec

L E T O X.

ŠTEVILKA 11.

Glasilo ureja uredniški odbor:
Ivanka Šulgaj, Slavko Teran,
ing. Edo Košnjek, Rudi Ahačič,
Rudi Hafner, Hazim Omerović in
Franci Šarabon.

Glavni in odgovorni urednik
Hazim Omerović.

Izhaja vsak mesec v nakladi
1600 izvodov.

Tisk tiskarne Delavske univer-
ze "Tomo Brejč" v Kranju.

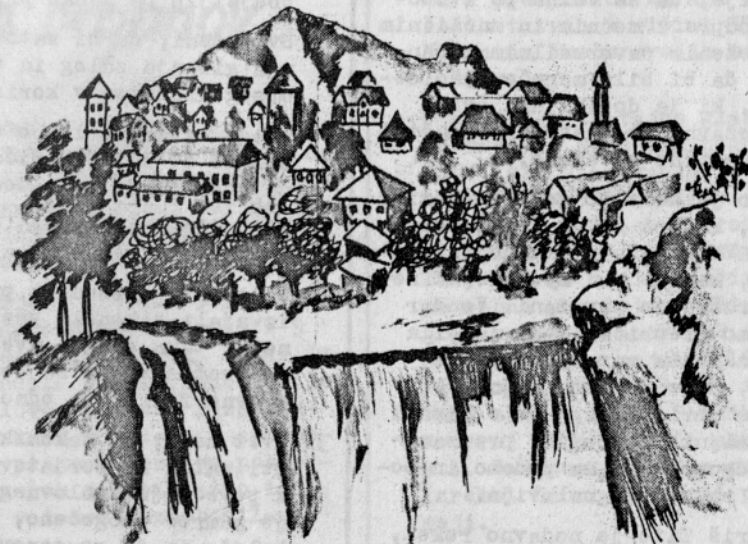
Ob 29. novembru

Telo mi je polno brazgotin,
podedoval sem jih od očeta in od svojih dedov,
ranilo jih je v vzhodnih stepah, ob Blatnem jezeru in v
Alpah,
prizadelo jih je v obrambi Carigrada, pred Jeruzalemom
in pod Dunajem,
ko so gradili Gradec in utemeljevali Benetke, zidali
knežje dvorce in katedrale,
poniževalo jih je na tlakah, v ječah in na bojiščih,
podiralo jih je v vseh rudnikih in tovarnah sveta.

In duh mi je poln spominov,
v Rožni dolini smo plesali bojne plesе,
na Gosposvetskem polju smo ustoličevali vojvode,
črkovali smo sveta znamenja, razgrinjali pergamente in
zasajali mejnike,
zaobljubljali smo med in vosek, dajali žito in vino in
žrtvovali svoje hčere,
romali smo v Kelmorajn in v Padovo in v Kompostelje,
zatekali smo se k Indijancem in k zamorskim kraljem in
v Deveto deželo.

Tisoč let smo težakovali in krvaveli in stokali,
tisoč let smo verovali in upali, služili in čakali,
tisoč let smo skrivali Martina Krpana, zadrževali Petra
Klepca in čakali na Lepo Vido:
ni naroda brez naše krvi in ni človeške pameti brez
našega uma.
Kdo nam je enak po vztrajnosti in vdanosti? Kdo nam je
podoben po sanjavi varnosti in nevarni zanosnosti?
Vzdržali smo v globokih koreninah, zdaj se je drevo na-
pelo in skrivnostno zašumelo v krošnji,
prihaja veličastni veter, v daljavi zvonil z vsemi zvono-
vi, zlata krona bo pokrila našo izmučeno in junaško gla-
vo.

(Odlomek iz knjige SLOVENSKO POSLANSTVO - Dnevnik s poti
v Jajce 1943 - Edvard Kocbek).

OB 26 LETNICI ROJSTVA REPUBLIKE

Vse, kar smo v teh šestindvajsetih letih postali in dosegli, je v osnovi vsebovano v sklepih udeležencev posvetovanja AVNOJ, sprejetih v veličastni novembrski noči, ko se je ustvarjala zgodovina. Federativna ureditev jugoslovanske skupnosti, enakopravnost narodov, razglasitev odločitve, da bomo sami urejali svoje zadeve, in predvsem mnogostranski pomen besede "osvoboditev" v samem imenu antifašističnega sveta - vse to je vsebovano v tistih petih točkah resolucije iz Jajca.

S sklepi iz leta 1943 je naša dežela v bistvu določila svoje mesto v mednarodni skupnosti kot njen neodvisni, toda odgovorni in aktivni član. Kraljevina Jugoslavija to ni mogla biti, celo če bi bilapokkušala. Zasnovana na nacionalni neenakosti, gospodarsko kolonizirana in družbeno nestabilna je bila obsojena na politično nemoč in odvisnost od drugih. Potrebno je bilo, da se družba v vihri antifašistične vojne pretrese do temeljev, da se zgodovinsko nujna združitev narodov Jugoslavije postavi na zdrave temelje, da se volja po svobodi podpre z močnim in množičnim oboroženim osvobodilnim gibanjem, da bi bilo mogoče našo deželo, ki je doživljala svoje najtežavnejše dneve, razglasiti za resnično suvereno.

Težko je celo po tolikih letih reči, kateri sklep II. zasedanja AVNOJ-a je najvažnejši, tembolj, ker so vsi medsebojno nerazdružljivo povezani. Vendar pa smo prepričani, da je bila najvažnejša sama pripravljenost, da v vrtincu vojne, ko so se obrisi zmage šele kazali na daljnih obzorjih, prevzamemo odgovornost za podobo in bodoči razvoj Jugoslavije.

Tovariš Tito je nedavno rekel, da človek, ki ne spoštuje svoje domovine in svojega naroda, tudi drugega nemore spoštovati. Če bi razčlenili to misel, bi

Zaključki in priporočilo

XI. seje sveta za tekstilno, usnjarsko in obutveno industrijo pri republiškem odboru Sindikata delavcev industrije in rudarstva Slovenije.

Dne 7. novembra 1969 je bila razširjena seja sveta za tekstilno, usnjarsko in obutveno industrijo pri RO sindikata industrije in rudarstva Slovenije, ki so ji poleg članov sveta prisostvovali še predstavniki Gospodarske zbornice SRS, ZITTIS, Poslovnega združenja tekstilne industrije, predstavnika podjetij MTT in "Tekstilindus", poslanec zveznega gospodarskega zbora ing. Franc Hvalec in sekretar CO sindikata industrije in rudarstva Jugoslavije.

Svet je na seji obravnaval:

- Predloge zakonskih predpisov Zveznega izvršnega sveta za reševanje nelikvidnosti v gospodarstvu;
- Preveril je realizacijo zaključkov o reševanju problemov v tekstilni industriji, ki so jih aprila letos sprejeli Centralni odbor sindikata industrije in rudarstva Jugoslavije, Svet za tekstilno industrijo Zvezne gospodarske zbornice in Komisija za družbeno-ekonomske odnose Sveta ZSJ.

Ko je svet proučil predlagane zakonske spremembe in njih delovanje na tekstilno industrijo ter pregledal, v kolikšni meri so bili realizirani zaključki Centralnega odbora sindikata o reševanju problematike tekstilne industrije, je sprejel naslednje sklepe in priporočilo:

1. Ukrepi, ki se nanašajo na uskladitev terjatev in obveznosti med podjetji v okviru, ki jih predvidevajo zakonski predpisi, bodo najbrž vplivali na večjo previdnost trgovine pri oblikovanju zaloga. To bi lahko pomenilo večanje zaloga v industriji, sočasno pa bi seveda negativno vplivalo tudi na realizacijo podjetij tekstilne industrije. S tem bi se problem obratnih sredstev v tekstilni industriji še bolj zaostril, v nekaterih podjetjih pa lahko pričakujemo kritično poslabšanje stanja.

Svet meni, da bi zato banke morale skrbno spremljati prihodnja gibanja zaloga in v primeru omenjenih pojavov spremeniti obseg kreditov v korist proizvodnih podjetij;

2. Glede na kriterije o obsegu dospelih, a neporavnanih obveznosti do 60 dni je pričakovati pritiske na proizvodna podjetja, da podaljšajo roke dospelosti plačila.

Posledica navedenega dejstva bo, da bo tekstilna industrija še naprej kreditirala svoje odjemalce.

Na osnovi dosežane prakse, ko so se z različno doslednostjo izvajali zakonski predpisi, je bila izražena bojazen, da se ne bi taka praksa uveljavila tudi ob sedanjih predpisih. Zato se svet zavzema za dosledno izvajanje zakonsko predvidenih poslovnno-finančnih odnosov;

3. Svet meni, da zakonske določbe o možnosti zniževanja vrednosti zaloga in terjatev, tako kot so predložene, ne prispevajo k povečanju poslovnega in solidnega obnašanja na trgu. S tem je namreč omogočeno, da slaba proizvodnja nelojalno izpodriva boljšo in da se cenovni odnosi deformirajo.

Tekstilna industrija je namreč podvržena sezonskim vplivom. Da ne bi bilo nelojalne konkurence, bi morali razne razprodaje nesezonskega blaga z zakonskimi določili časovno določiti, ta-

ko kot imajo to urejeno drugod v svetu;

4. Glede na 6 mesečni rok uskladitve terjatev in obveznosti bi bilo potrebno upoštevati, da nekatere dejavnosti zaradi sezonskega značaja realizacije, ne bodo mogle tega uresničiti.
5. Svet meni, da je potrebno še bolj zaostriti možnosti uvoza tekstilnih proizvodov za široko potrošnje, v kolikor podjetja tak uvoz realizirajo na račun sredstev domačih proizvodnih podjetij.

Glede na sedanji ekonomski položaj podjetij tekstilne industrije in zaradi zaostritve, ki jo novi zakonski predpisi v celotno gospodarstvo upravičeno prinašajo, je nujno, da vsako podjetje tekstilne industrije posebej prouči vse posledice, ki bodo z izvajanjem predpisov za poslovanje podjetja nastale. To je tembolj pomembno, ker v delovnih kolektivih upajo, da bodo lahko v začetku prihodnjega leta zvišali osebne dohodke.

Sindikalna vodstva morajo doseči in zahtevati, da vodstva podjetij ali strokovne službe - ker je to strokovno vprašanje - informirajo kolektive o novo nastali situaciji in da se predložijo programi in ukrepi za prilagajanje ostrejšim pogojem gospodarjenja.

6. Ob predvideni zaostritvi pogojev gospodarjenja svet opozarja, da je potrebno še hitreje realizirati stališča tekstilne industrije, vsebovana v zaključkih centralnega odbora Sindikata industrije in rudarstva Jugoslavije, in to na vseh ravneh.

Svet je informiran, da bo v letu 1970 realizacija omenjenih zaključkov minimalna; morda nekoliko zmanjšan uvoz, morebitno znižanje prometnega davka ipd., o čemer razpravljajo v Zvezni gospodarski zbornici. Zato svet sodi, da bi Centralni odbor sindikata in vsi drugi organi morali storiti vse, da se v letu 1970 realizirajo tudi drugi, za tekstilno industrijo pomembni zaključki.

Svet za tekstilno, usnjarsko in obutveno industrijo

Ljubljana, 14.XI.1969

lahko rekli, da tisti, ki so težko in z velikimi žrtvami dosegli svojo neodvisnost in svobodo, najlažje razumejo vsako željo po svobodi. V tem pogledu so nam vse vojne, revolucionarne izkušnje, med katerimi gre zasedanju v Jajcu častno mesto, zelo pomagale.

Naša družba se je že daleč odmaknila od sklepov drugega zasedanja AVNOJ-a. Prav tako se je tudi svet v marsičem spremenil, ni pa še tak, kakršnega smo želeli imeti. Zmaga nad fašizmom je odstranila strašno nevarnost, ki je grozila človeštvu, toda njegova varnost še ni zajamčena. Spričo moči atoma in izredne koncentracije moči v majhnem številu rok se je nevarnost uničenja še povečala. Vzrokov takšnega, prav nič tolažilnega stanja, je več, najvažnejši pa je v tem, da prizadevanje narodov, da bi sami določali svoje oblike življenja in pota svojega razvoja - kar so narodi Jugoslavije storili v Jajcu - še vedno zadeva na ogromne ovire in odpore, ki jih je treba v interesu miru in napredka odstraniti. V tem smislu boj za zmago duha drugega zasedanja AVNOJ za nas še ni končan.

Delo samoupravnih organov

- I. Delavski svet podjetja je na 4. redni seji dne 17.11.1969 obravnaval in sklepal o naslednjih zadevah:

1. Dal je odpisno dovoljenje za del parcele št. 395/1 k.o. Tržič (na Ravnah pri hidrocentrali III.) za gradnjo garaž članov našega kolektiva. Odpisno dovoljenje je bilo dano Skupščini občine Tržič pod naslednjimi pogoji:

- a) garaže se morajo graditi v skladu z načrtom, ki ga je izdelal tehnični sektor našega podjetja;
- b) podjetje ne zahteva za odpisano zemljišče odškodnine

pod pogojem, da Sob Tržič odda zemljo našim članom kolektiva za gradnjo garaž ter da jim določi minimalno ceno za uporabo zemljišča.

2. Potrjeno je bilo poročilo o finančnem poslovanju za 9 mesecev letošnjega leta. Iz poročila je razvidno, da je poslovanje v tem razdobju potekalo v skladu s sprejetim planom; dosežen poslovni uspeh je približno isti, kot v istem razdobju lani.
3. Odbor za ugotavljanje kršitev delovnih dolžnosti je Delavskemu svetu podjetja posredoval predlog za izklju-

čitev iz delovne skupnosti tov. Jelka Ravnika - delavca v predilnici zaradi izvršenih tatvin v višini 570.- N din na škodo svojih sodelavcev.

O predlogu je tajno glasovalo vseh 27 navzočih članov DSP. Izid glasovanja je bil sledeč: za izključitev je glasovalo 8 članov, proti izključitvi pa 19 članov DSP. Ker je za izključitev potrebna absolutna večina glasov vseh članov DSP, v našem primeru najmanj 19, predlog ni bil sprejet ter tako ostane Jelko Ravnik še vnaprej član delovne skupnosti. Nadomestno kazni mu bo izrekel Odbor na svoji prvi seji.

4. Delavski svet podjetja je dal soglasje k uvedbi disciplinskih postopkov zoper člane DSP tov. Milana Koprivnika,

tov. Jožeta Cotiča in tov. Janeza Omana. V zvezi s tem je DSP sprejel tudi sklep, naj se čl. 7 Pravilnika o odgovornosti, ki določa, da je za uvedbo disciplinskega postopka zoper člane DSP in UO potrebno predhodno so-glasje DSP, črta iz pravilnika.

5. Prošnji kupcev stanovanj v novem bloku v Bistrici, nanašajoči se na odlog odplačila anuitet za eno leto, DSP ni ugodil iz razloga, ker je podjetje v težki finančni situaciji, poleg tega pa so določeni odplačilni pogoji že tako dovolj ugodni za kupce stanovanj.
6. Na predlog odbora za organizacijo in racionalizacijo je DSP odobril spremembo naziva delovnega mesta "organizator - programer" v organizacijskem oddelku, ki se preimenuje v "programer". Ob reorganizaciji se bo za to delovno mesto določil ustrezen, nižji osebni dohodek od že določenega, ker se obenem s spremembo naziva spreminja tudi obseg dela na tem delovnem mestu in s tem zahteva glede strokovne izobrazbe.
7. DSP je na predlog istega odbora potrdil ustanovitev delovnega mesta "analitik za razvijanje sistema delitve OD" (ena oseba) v organizacijskem oddelku. Sprejet je bil tudi sklep, naj se za to delovno mesto ob splošni reorganizaciji določi osebni dohodek v rangju OD vodij delovnih enot.
8. DSP je obravnaval prispеле pritožbe (4) na prednostno listo za dodelitev stanovanj. Vse štiri pritožbe so se nanašale na sam sistem točkovanja, določen s pravilnikom o delitvi stanovanj, ni pa bilo pritožb glede pravilnosti točkovanja. DSP je ugotovil, da so bili vsi pritožniki pravilno točkovanj, t.j. v skladu s kriteriji, ki jih določa pravilnik ter je glede na to vse štiri pritožbe zavrnil kot neutemeljene.

II. Upravni odbor (12. in 13. redna seja):

1. Potrjeno je bilo poročilo o izvršenem nadurnem delu v III. tromesečju 1969. V tem obdobju je bilo izvršenih skupno 10.791 nadur, t.j. 228 nadur manj kot v istem razdobju lani.
2. Prošnji modelarskega kluba "Kumulus" iz Tržiča glede uporabe hišice v našem parku za potrebe kluba, UO ni ugodil iz varnostnih razlogov, saj je navedeni objekt popolnoma dotrajan in se bo v bližnji prihodnosti porušil.
3. UO je razrešil doseďanjega člana skupščine Temeljne izobraževalne skupnosti Tržičing. Vladimirja Halužana ter namesto njega imenoval tov. Miha Petka - organizatorja izobraževanja.
4. Na predlog odbora za kadrovske politiko in izobraževanje je UO razporedil na prosto delovno mesto "vodja notranjega obračuna" v finančnem sektorju tov. Janeza Laibacherja, ki je uspešno opravil pripravniško dobo in preizkus znanja.
5. Na predlog istega odbora je bil sprejet v delovno razmerje kot pripravnik tov. Janez Meglič, elektrotehnik.
6. UO je sprejel sklep, naj se v bodoče primerno nagradijo člani kolektiva, ki prvi ukrepajo pri nastalih požarih oz., ki preprečijo nadaljnje širjenje požara. V ta namen je predlagal vodstvom predilnice in konfekcije, kjer so bili v zadnjem času večji požari, da uprav-nemu odboru podasta tozadevne predloge.
7. UO je potrdil predlog članov Centralne inventurne komisije in 29 neposrednih inventurnih komisij za izvedbo letne inventure 1969. Za eventuelne posamezne zamenjave članov komisij je UO pooblastil Centralno inventurno komisijo.

III. Odbor za kadrovske politiko in izobraževanje:

1. Odbor ni mogel ugoditi pro-

šnji tov. Lidije Formazarič za dodelitev štipendije, ker so bile predčasno vse razpisane štipendije že podeljene drugim prosilcem.

2. Prav tako ni bila ugodno rešena prošnja Boža Rožiča za povračilo stroškov šolanja na Višji šoli za organizacijo dela, z utemeljitvijo, da se bo o njegovi prošnji predvidoma odločalo šele prihodnje leto iz istih razlogov kot glede študija tov. Dežmana iz predilnice.
3. Odbor je odobril povračilo stroškov šolanja na delovodski šoli pri Delavski univerzi Tržič tovarišema Antonu Povšetju in Borisu Polajnarju.
4. Povračilo stroškov šolanja je odbor odobril tudi tovarišu Janezu Šmidu in tovarišu Jožetu Zupanu, obema za IV. letnik FNT - oddelek za tekstilno tehnologijo.

Izobraževanje odraslih je potreba današnjega časa

Učenje mora spremljati človeka vse življenje! To je načelo, ki so ga sprejele vse industrijske razvite dežele, kot družbeno potrebo sedanjosti in bodočnosti.

Dejstvo je, da današnji šolski sistem še vedno ne more dati mladi generaciji znanja za vsako delo ali vsak poklic, ker število poklicev na vseh izobrazbenih nivojih daleč presega možnosti, ki jih imajo redne šole v svojih programih in spričo novih in novih poklicev, ki se stalno porajajo ob nenehni delitvi in specializaciji dela.

Spričo naglega razvoja znanosti in tehnike vsak šolski program hitro zastari, kar je bila večeraj še bodočnost, je danes stvarnost. Uvajajo se novi energetski viri, nove surovine, življenjska doba strojev se stalno krajša, ker le-te odrivajo ved-

no novejši in bolj avtomatizirani.

Živimo v dobi, ko je razvoj znanosti in tehnike tako hiter, da znanost prehiteva že same znanstvenike. Danes človek živi v dveh obdobjih, v tistem, ko smo bili ljudje samo prebivalci zemlje in v tistem, ko je človek premagal zemljino privlačnost in se napotil raziskovat in osvajat vesolje.

Nas predvsem zanima, kako se vse to odraža v naši najbližji okolici, t.j. doma ali na našem delovnem mestu v podjetju; še ni dolgo, kar so ženske prale v škafih ali ob potokih, danes je tu pralni stroj, radio je zamenjal televizor, "bicikel" se je umaknil "fičkotu"; če pa gremo v podjetje, je prav tako vrsta novosti, ki preseneča; še ni dolgo tega, kar si nismo mogli predstavljati prstančnega stroja brez vreten, danes nam prede že oddelek brez vretenskih strojev, stare stavbe so zamenjali avtomati, proces beljenja smo modernizirali, imamo konfekcijo.

Vse te novice pa zahtevajo tudi več znanja. Gospodinja se je morala naučiti pranja s strojem. Televizor zahteva določeno znanje, za vožnjo s "fičom" moramo opraviti šoferski izpit, kar povzroča marsikomu sive lasse. Tako kot zahteva mehanizacija doma poglabljeno znanje, tako zahtevajo novi stroji in novi procesi v podjetju stalno več znanja. Pred leti smo imeli komaj enega inženirja in nekaj tehnikov, danes imamo obojih že celo vrsto, to zahteva modernejši delovni proces in temu odgovarjajoča organizacija dela. Avtomatov se ne da več nastavljanje po občutku, kot včasih mehanske stroje, ampak le po točno predpisanih normah, ki jih je treba dobro poznati.

Na zunanjem in notranjem tržišču postajajo kupci in potrošniki stalno zahtevnejši v pogledu kvalitete, izbire in artiklov, kar zahteva od podjetja, da se zna hitro prilagoditi nastalim situacijam, da se posveti strokovnemu raziskovanju tržišča, da pojača službo kontrole kvalitete, izboljša organizacijo dela, predvideva, v katero smer se bo podjetje

razvijalo in skrbi, da vsak postane mojster svojega dela, kar pa brez stalnega poglobljanja znanj ni mogoče.

Znanja se ne da doseči z izvedbo enega ali dveh tečajev, ampak le s stalnim in organiziranim načinom. Kot vemo, da se šofiranja ne da naučiti mimogrede in za šalo, ampak zahteva resnega dela, tako se mi vsi zavedamo, da se tudi dela z novimi stroji ne da naučiti kar mimogrede samo s pritiskanjem na pogonske gumbе. Slabo poznavanje strojev ima dostikrat zelo drage negativne rezultate - lomi, zastoji, izpad produkcije, preveč zunanjih strokovnjakov itd.

Da se mnogim nevšečnostim izognemo, je poleg stalnih služb nujno potrebno razširiti izobraževalno službo v podjetju in vključiti po vseh obratih sodelavce.

Uspešno izobraževanje je le takrat, kadar so izpolnjeni naslednji pogoji:

- izobraževanje mora temeljiti na potrebah sedanje in perspektivne politike podjetja,
- izobraževanje mora biti planirano,
- izobraževanje mora biti programirano,
- izobraževanje mora biti organizirano,
- izobraževanje se mora izvajati z ustreznimi učnimi metodami,
- za izobraževanje morajo biti pripravljena učna sredstva - učilnice, delavnica, učni materiali,
- izobraževanje naj se izvaja s pomočjo za to usposobljenega učnega kadra,
- pri izobraževanju je potrebno ugotavljati rezultate,
- izobraževanje mora biti trajni proces.

Brez upoštevanja naštetih načel ne bi smelo potekati nobeno načrtno izobraževanje. Kako na teh vprašanih delamo v našem podjetju, pa bomo lahko brali v naslednji številki Tekstilca.

Kadrovske vesti

V mesecu oktobru so bili v naše podjetje sprejeti naslednji delavci in delavke:

- v tkalnico:

Miodrag Ilić, Ludvik Kadivnik, Francka Pipan in Mara Glavič.

- v predilnico:

Husein Muratagić, Marjetica Lumpert, Ivanka Meglič, Aleksandar Stojanovski, Bojan Livk, Karla Špilar, Čedo Vučenović in Tatjana Toporiš.

- v oplemenitilnico:

Andrija Čabraja in Emilija Toporiš.

- v kadrovsko-družbeni sektor:

Marjana Globočnik, Mihael Peček, Anton Pretnar in Sonja Valjavec.

- v finančni sektor:

Danijela Benedik.

- v komercialni sektor:

Ignac Ahačič in Mahmut Mujančić.

V mesecu oktobru pa so iz naše ga podjetja odšli naslednji:

- pravilna odpoved

Jože Šober - tkalnica
Alojz Šinigoj - mehan. delav.
Alojzija Zorc - konfekcija
Andrej Hladnik - tkalnica
Milan Krohne - KD sektor

- samovoljni izstop

Janez Zazvonil - KD sektor
Marjan Grm - predilnica
Marija Kopač - predilnica
Marija Smolnikar - tkalnica
Marija Brlek - tkalnica
Ivan Primožič - tkalnica
Jože Meglič - tkalnica
Martin Grgič - tkalnica
Marjan Golmajer - meh. delav.
Štefan Stubljar - gradb.grupa
Janez Klemenčič - predilnica

- v preizkusni dobi

Matiya Kovačević - predilnica
Marjetica Lumpret - prediln.
Franc Jekovec - tkalnica

- v pokoj

Marija Šlibar - predilnica

LETOŠNJA KRVODAJALSKA AKCIJA

Razumljivo, spet se je v občinskem merilu najboljše odrezala BPT. Tega smo že iz preteklih let navajani.

Novo pa je nekaj: še nikdar doslej ni bil plan krvodajalcev iz BPT tako krepko presežen, kot tokrat. Tega nihče prav letos ni niti v sanjah pričakoval. Nasprotno, bali smo se, da bodo nizki osebni dohodki slabo vplivali na moralno članov kolektiva. Veseli smo že po prijavah ugotovili, da smo se grdo, dvakrat grdo zmotili. Naš človek je res človek in drobne kuverte ni vzporejal z eno najlepših prostovoljnih akcij na svetu. Sicer pa naj nekaj povedo še številke:

Občinski RK je želel iz BPT 190 ljudi. Prišlo jih je 241, iz zdravstvenih razlogov pa jih je bilo odklonjenih 29.

Iz posameznih obratov pa je bil odziv naslednji:

- predilnica	50
- tkalnica	102
- oplemenitilnica	21
- konfekcija	23
- vzdrževalni obrati	18
- uprava in skladišča	27
Skupaj	241

Prav je, da ob tej priliki izrečemo priznanje predvsem tov. Ivanu Valjavcu, ki je znal dobro potrkati na humano zavest naših ljudi, po drugi strani pa je moral tudi kakšno nečedno, čeprav res redko besedo preslišati.

Karujemo se neugod

Ker so to pot v tem članku zajete nezgode, ki so se pripetile v mesecih septembru in oktobru, jih je nekoliko več. Ponesrečenci pri teh nezgodah pa so bili sledeči:

VILI LAVSEGER, zaposlen v tkalnici, se je z nožem urezal na palec desne roke. Vzrok - nevaren način dela pri posamezniku.

FRANC VALJAVEC, zaposlen v obratu tkalnice, si je pri popravilu tkalskega stroja na klinasti jermenici poškodoval prstaneč desne roke. Vzrok - nevaren način dela.

IVAN HOTKO, varilec v mehanični delavnici, se je poškodoval z železno ploščo, ki je bila slabo prislonjena ob stružnico, s tem, da mu je padla na desno nogo. Vzrok - natrpano delovišče.

ALOJZ FERLIČ, zaposlen v tkalnici, si je pri popravilu tkalskega stroja poškodoval zapestje desne roke. Vzrok - nepoznavanje nevarnosti.

JANEZ JANC, strojni ključavničar v mehanični delavnici, si je pri demontaži pralnega stroja poškodoval palec leve noge. Vzrok - nevaren način dela.

JOŽE STEGNAR, zaposlen v tkalnici, si je na poti na delo poškodoval desno nogo. Vzrok - ni znan.

ANDREJ HLADNIK, vozač viličarja v tkalnici, si je pri manipulaciji z zabojem poškodoval palec leve roke. Vzrok - naglica pri delu.

DANICA HAFNER, zaposlena v konfekciji, si je na rezilnem strojčku poškodovala kazalec leve roke. Vzrok - naglica pri delu.

NADA GREGORČIČ, tkalka, si je pri stroju poškodovala roko. Vzrok - naglica pri delu.

MAJDA GOLOB, predica na Rieter prstančnih strojih, si je poškodovala prstaneč leve roke. Vzrok - nevaren način dela.

Naši delavci so se v krvodajalski akciji letos zelo dobro odrezali, saj je bil predvideni plan krepko presežen.

Po odvzemu krvi se je vsakomur prilegla izdatna malica. Pa recite, če jim je kaj hudega!

VOJKO UZAR, zaposlen v predilnici, je na stopnišču padel in si pri tem poškodoval palec in zapestje leve roke.
Vzrok - nenormalna hoja po stopnišču.

ROZALIJA KRALJ, čistilka v upravnem poslopju, je na poti na delo padla in si poškodovala prsni koš.
Vzrok - ni znan.

ANDREJ NUNAR, mizar, si je pri delu na tračni žagi poškodoval sredinec desne roke.
Vzrok - nevaren način dela.

BRUNO TERAN, zaposlen v mehanični delavnici, si je zaradi prenasičenosti ozračja z drobci od brušenja poškodoval levo oko.
Vzrok - slaba ventilacija.

LUDVIK AHČIN, zaposlen v predilnici, si je pri predilnem stroju poškodoval levo roko.
Vzrok - nevaren način dela.

FRANC ŠVEGELJ, zaposlen v mehanični delavnici, si je poškodoval desno oko tako, da mu je priletel delček ošmirka od brusilnega stroja na njegovo delovno mesto, ki je v neposredni bližini.
Vzrok - slaba ventilacija brusilnega stroja.

poskušali zajeti problem ne samo v občinskem, pač pa v širšem obsegu ter s tem postaviti tudi to vprašanje z vso resnostjo in odgovornostjo. Na ta način bomo dobili tudi bolj jasno sliko o strokovnosti zaposlenih v tržiškem gospodarstvu ter primerjavo v okviru Gorenjske, kakor tudi republike.

Pomen izobrazbe zaposlenih.

V želji za čim hitrejši napredek občine je naša glavna pozornost posvečena investicijam, bodisi v industrijo, trgovino, turizem itd. Prepričani smo, da bi nam samo to pomagalo k hitrejšemu razvoju. Brez dvoma je to eden glavnih dejavnikov ekonomskega razvoja. Pri tem pa praviloma spregledamo nivo izobrazbe zaposlenih.

Moderna teorija o ekonomski ekspanziji je šla že tako daleč, da kot prvi dejavnik ekonomske ekspanzije šteje napredek v izobrazbi. Nekateri s tem pojasnjujejo ameriško ekonomsko nadvlado. Prav gotovo je v tem nekaj resnice, kar dokazujejo tudi podatki o številu študentov v razvitih zahodnih državah in Sovjetski zvezi, ki jih navajamo v informaciji:

	Število študentov na 10.000 zaposlenih
SFRJ	338
Slovenija	171,5
Srbija (ožje podr.)	467
BiH	297
Hrvatska	305
Makedonija	572

Škole številke nam že povedo, kako se po svetu in tudi pri nas v sosednjih republikah zavedajo pomena izobrazbe zaposlenih. Za Slovenijo so podatki žal najmanj ugodni. Če pa primerjamo število študentov z istim merilom v tržiški občini, dobimo pa še slabši rezultat, kot velja za Slovenijo in sicer 154. Torej problem se pričinja že tu. Kljub temu, da se šteje mo za gospodarsko razvito občino, je število študentov iz naše občine v primerjavi s številom zaposlenih pod povprečjem. Zato je tudi perspektiva, v kolikor bi se zanašali samo na lastni kader, še manj ugodna kot za Slovenijo. Da se pa tržiško gospodarstvo tega ne zaveda, kažejo tudi podatki o številu štipendistov, ki jih študijsko gospodarstvo oziroma negospodarstvo:

Leto	Število študentov	Število štipendistov trž. študentov
1964/65	29	29
1965/66	22	22
1966/67	13	13
1967/68	8	8
1968/69	10	10

Kot je razvidno iz podatkov, število študentov iz leta v leto pada, medtem ko je število študentov iz tržiške občine vsa leta približno enako. To bi lahko tudi pomenilo, da so tržiške gospodarske organizacije zasičene s strokovnim kadrom in zato ne čutijo potrebe po študentiranju. Pa še to bi bila zelo kratkovidna in popolnoma zgrešena kadrovska politika. Kakšno pa je stanje v resnici, bomo prikazali v nadaljnjem.

Družbeno-politične organizacije in skupščina ob 26 letnici socialistične Jugoslavije čestitajo vsem delovnim ljudem naše občine!

OBCINA TRŽIČ IMA NEUSTREZNO KVALIFIKACIJSKO STRUKTURO ZAPOSLENIH

Prav gotovo si vsi želimo čim hitrejši razvoj občine in vseh ozirih in za ta cilj si tudi po svojih močeh vsakdo prizadeva. Zato veliko govorimo o razvoju gospodarstva, o zastarelosti in iztrošenosti osnovnih sredstev, prav radi se takoj oprimemo teorij, da so vseh ali vsaj večino težav krivi vplivi, ki prihajajo izven občinskih meja itd. Le malokdo pa resno išče vzroke za prenekatero težavo tudi doma. Tako je ena šibkih točk kvalifikacijska struktura zaposlenih. Kaže pa, da to niti nikogar preveč ne skrbi. Da bi pa dokazali, kako resen je ta problem in kako usoden zna biti, bomo

Država	Število študentov v % od prebivalstva od 20. do 24. leta
ZDA	43
SZ	24
Japonska	13,5
Francija	16
Italija	6,9
ZRN	7,5
Kanada	22,5
Velika Britanija	4,8
Švedska	11
Belgija	10

Če pogledamo problematiko izobraževanja in kvalifikacijsko strukturo zaposlenih v nekoliko ožjem merilu - to je v Sloveniji, je slika neugodna. Nekateri prerokujejo Sloveniji v primerjavi z ostalimi republikami v izobraževanju nazadovanje, saj ima Slovenija v primerjavi z ostalimi republikami najnižje število študentov na 10.000 zaposlenih in sicer je stanje po republikah sledeče:

KAJ DELA MLADINA

Mladinska organizacija našega podjetja je že pripravila program svojega dela za mesec november in december. Pri sestavi programa smo se ozirali na primernosti akcij temu letnemu času. Predvsem bo naša dejavnost potekala v športni in kulturno zabavni komisiji. V ta namen je bil podan predlog športne komisije za izvedbo nekaterih tekmovanj v streljanju, namiznem tenisu in kegljanju. Sindikat našega podjetja je dobil odobritev uporabe prostora v nekdanji menzi, kjer naj bi se postavila miza za namizni tenis, ki bo služila vsem članom kolektiva, mladina pa bo verjetno pri tem v večini. V kolikor bi bila zasedba velika in zanimanje med mladimi za namizni tenis tako kot pričakujemo, potem bo treba nabaviti še eno mizo, seveda s pristankom sindikata o souporabi prostora in možnosti postavitve mize. Upamo, da bo možno to izvesti in da bodo člani naše organizacije izrabili del svojega prostega časa tudi ob namiznem tenisu.

V mesecu decembru pa nameravamo organizirati tekmovanje med aktivni, v katerem bi sodelovali vsi aktivni, s katerim smo se srečavali v času od letne konference naprej.

V kegljanju je naša ekipa že dosegla lepe uspehe in če hočemo še naprej ostati tako uspešni, bodo potrebni treningi in tekmovanja. Na zadnji seji TK smo zadolžili športno komisijo, da prouči možnost treniranja na kegljišču v Trziču ter stopi v stik z vodstvom kegljaškega kluba in uredi vse potrebno s tem v zvezi. Tudi v tej športni panogi bomo organizirali tekmovanja med aktivni in seveda interno tekmovanje - prvenstvo BPT za starejše in mlajše mladince.

V ponedeljek 24. novembra se je pričelo šahovsko tekmovanje, ki bo trajalo predvidoma do sredine meseca decembra, Nastopili bodo lahko vsi mladinci našega

aktiva, najboljši pa bodo prejeli diplome.

Kulturno zabavno komisijo smo tokrat opozorili, naj pripravi osnutek svojega dela v prihodnjem obdobju z željo, naj se pripravi in izvede kakšna zabavno glasbena oddaja podobno, kot pred leti. Smatramo, da je možno izvesti tako oddajo predvsem v sodelovanju z drugimi aktivni, razumljivo pa je, da je to vezano s precejšnjimi sredstvi in trudom.

V dejavnost te komisije sodi tudi organiziranje ekskurzij, izletov in ostale vrste družabnega življenja mladih, zaradi česar bo morala komisija tudi v tej smeri nekaj ukreniti.

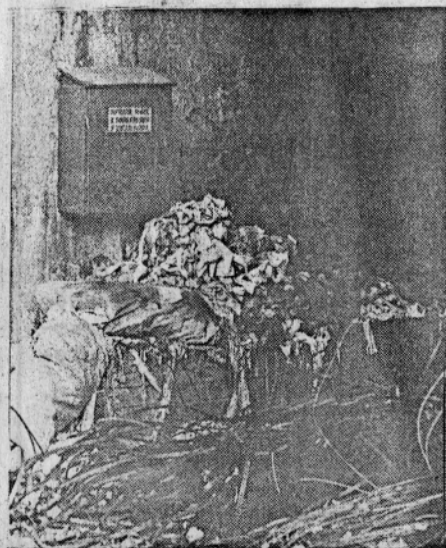
V soboto 15. novembra so obiskali naše podjetje delavci in delavke tovarne Novoteks iz Novega mesta. Med njimi je bila večina mladih, ki so se po ogledu podjetja zadržali na razgovoru s predstavniki našega TK. Izražena je bila obojestranska želja po sodelovanju na raznih področjih. Iznešen je bil tudi predlog, da bi naša mladina prišla na ogled tovarne v Novo mesto. Tovarniški komitet je na seji že sprejel sklep, da se izvede ekskurzija, vendar pod pogojem, da bo vsaj 30 udeležencev. Mladinci Novoteksa so nam ob tem srečanju podarili knjigo z naslovom "Poslovilna pisma žrtev za svobodo" kot spomin na srečanje, mi pa smo jim tudi podarili knjigo "Zgodovina BPT". Tovarniški komitet je že stopil v stik z vodstvom mladins v Novoteksu glede izvedbe ekskurzije in nadaljnega sodelovanja. Slednje bo glede na precejšnjo oddaljenost nekoliko otežkočeno, vendar upamo, da bomo našli ustrezno rešitev.

Precej besed, kritik in negodovanja je bilo na naši 16. redni seji v zvezi z našim kotičkom. Prostor je izredno vlažen, posebno še sedaj v jesenskem in kasnejšem zimskem času, tako da je omet zopet začel odpadati, čeprav je bilo prebeljeno

pred dvema letoma. Obstoji možnost, da se inventar zaradi vlage uniči, kar pa nikakor ne smemo dopustiti. Tudi za delo na sejah prostor ni primeren, da bi v njem organizirali kako tekmovanje npr. v šahu, pa sploh ni govora. Tudi velikost prostora za 15-članski komitet ni primerna, ker ob 100 % udeležbi ne morejo niti vsi navzoči sedeti, vsled česar je jasno, da slabo vpliva na delavnost na sestankih. Vse našete pomanjkljivosti so nas privedle do tega, da bomo skušali dobiti nov, bolj primeren prostor. Zavedamo se, da le-teh v podjetju primanjkuje, toda vseeno upamo, da se bo tudi za nas mlade našlo kaj primernega, kar nam bo omogočalo nemoteno delovanje.

Aktivnost nekaterih članov TK je zelo slaba in smo zato zopet morali kooptirati novega člana, to je tov. Viktorja Dežmana, ki je prevzel tudi blagajniške posle od prejšnjega člana TK tov. Štera, ki je odšel na drugo službeno mesto. O vseh ostalih zamenjavah pa vas bomo obvestili v naslednji številki našega glasila.

Poglejte še tole:

Takšen nered nam prav gotovo ne more biti v ponos, poleg tega pa obstoja nevarnost požara. (Še dobro, da je v bližini hidrant.)

Pomen in vloga proračuna

Od Skupščine občine Tržič smo prejeli v teh dneh članek, v katerem je obrazložen pomen proračuna in njegova vloga in ker se nam zdi, da je njegova vsebina takšna, da bi jo moral več ali manj poznati vsak občan, smo se odločili, da ga objavimo tudi v našem časopisu, da bi se tako upoznali z njo tudi člani našega kolektiva.

Zelo težko je v skopih besedah povedati to, kar obeta naslov. Nešteto je knjig, ki opisujejo javno upravo in proračune, oziroma javne finance, kot se temu strokovno reče. Naš cilj je dokaj skromnejši: prikazati, zakaj sta javna uprava in proračunsko financiranje danes v vsaki družbi nujna in kako so strele, ki mnogokrat grozeče švigajo proti javni upravi in proračunu sploh, neupravičene. V kolikor bo ta sestavek vsaj delno pripomogel k boljšemu razumevanju javnega financiranja, bo svoj namen v celoti dosegel.

Najprej je treba razčistiti vsebino, pomen nekaterih pojmov, nekaterih oseb. Za začetek, kaj je pravzaprav proračun? Če si predstavimo proračuna zelo poenostavimo, bi dejali, da je to neka skupna blagajna, kamor se stekajo denarni prispevki občanov in gospodarskih organizacij. Iz te blagajne pa potem zopet denar odteka za plačilo vnaprej predvidenih skupnih, to je javnih potreb. Skrb, da se ta sredstva pravilno zbirajo, dalje vknjižujejo, razporejajo, planirajo itd., skratka vsa tehnična in strokovna dela, ki so nujno potrebna, pa opravlja poseben organ - davčna oziroma finančna služba. Vendar davčna in finančna služba predstavljata le del občinske uprave. (tu bo govora le o občinski upravi). Občinska uprava ima še druge službe, kot na primer oddelek za gošpodarstvo, oddelek za splošne zadeve, oddelek za narodno obrambo in podobno.

ZAKAJ JE JAVNO FINANCIRANJE SPLOH POTREBNO?

Če že nismo vsi proizvajalci, smo pa prav gotovo vsi brez izjeme potrošniki. Vsak ima celo vrsto potreb, ki jih po nekem vrstnem redu zadovoljuje. Od tega, kako mu uspeva zadovoljevati raznovrstne potrebe in v kakšni meri, je odvisna njegova življenjska raven oz. kot temu pravimo, njegov osebni standard. Potrebe pa seveda vsak lahko zadovoljuje v odvisnosti od tega, kakšne osebne dohodka prejema, kakšne so cene, kako je kdo gospodaren itd. Vse to vpliva na standard vsakega posameznika, to je na njegov osebni standard.

Govorimo pa tudi o družbenem standardu. Pri tem pa ne mislimo na zadovoljevanje potreb vsakega posameznika, pač pa na zadovoljevanje nekih skupnih družbenih potreb. Čim bolj je neka družba razvita, tem višji je praviloma njen družbeni standard, tem bolj so zadovoljene javne potrebe.

Torej si moramo ogledati, kaj so to družbene, javne potrebe, ali skupne potrebe v nasprotju s čisto osebnimi potrebami. Velikokrat se niti ne zavedamo, kako vsakodnevno koristimo dobrine splošne ali javne potrošnje. Vsakokrat, ko gremo po cesti, ko gremo čez most, ko se oglasimo pri zdravniku, ko nam zvečer po cestah in ulicah sveti luč, ko smo hodili ali še hodimo v šolo itd., vsakokrat koristimo javno dobrino. Nesmiselno bi bilo, da bi vsak imel svojo cesto, svoj most ali svojo javno razsvetljavo ali pa, da bi vsakokrat posebej, ko bi to koristili, plačevali. Torej, so to dobrine, ki zadovoljujejo neke skupne potrebe nas vseh, zato je tudi edino pravilno, da vsak prispeva svoj delež za to javno dobrino.

ŠPORTNO TEKMOVANJE sindikálnih podružnic

Sindikálna podružnica IBI iz Kranja je v počastitev 40 letnice obstoja njihove tovarne organizirala športno tekmovanje med sindikalnimi podružnicami TEKSTINA iz Ajdovščine, IBI Kranj in našim podjetjem. Tekmovanje je potekalo v petih športnih disciplinah in sicer: v nogometu, odbojki, kegljanju, streljanju in šahu. Posamezne discipline so se ocenjevale tako, da je v vsaki panogi tista ekipa, ki je osvojila prvo mesto, dobila 5 točk, za drugo mesto 3 točke in za 3 mesto eno točko.

Kljub slabemu vremenu se je v soboto 25. oktobra zbralo na avtobusni postaji 22 športnikov iz BPT, ki so se odpeljali v Kranj. Po prihodu v tovarniško menzo IBI smo se dogovorili o razporedu in določili urnik tekmovanja. Po razgovoru smo si ogledali tovarno, nato pa odšli na skupni zajtrk.

Kot prva je nastopila ekipa strelcev, ki je v postavi Milana Rustje, Jelka Rustje, Radona, Perka in Valjavca dosegla prvo mesto s 1480 krogi. Drugo mesto je pripadlo organizatorju - tovarni IBI s 1372 doseženimi krogi, kot zadnja pa je bila Tekstina s 1339 krogi.

Med posamezniki je imel najboljši rezultat Žagar iz IBI, ki je "pristreljal" 320 krogov, sledil pa mu je s tremi krogi manj Milan Rustja, tretji pa je bil zopet Kranjčan Fende s 312 krogi.

Vse ekipe so prejele diplome, prav tako pa tudi posamezniki.

Najtežje smo dobili člane za odbojko, ker v Tržiču te športne panoge skoraj ne gojimo več. Kljub temu smo spravili skupaj nekaj starejših tekmovalcev, ki so pred več leti to zvrst športa vsaj deloma gojili in trenirali. V moštvo so bili: Čadež, Zaletel, Teran, Laibacher, Logar, Jagodic in Mežek. Igralo se je na dva dobljena seta. To, kar so napravi-

li odbojkaši, je bilo za nas največje presenečenje, saj so tudi to pot dosegli prvo mesto. Premagali so IBI s 15:4 in 15:8, Ajdovščino pa s 15:9 in 15:8. IBI je premagal ekipo Tekstine in tako dosegel drugo mesto.

V kegljanju so za našo ekipo nastopili Košir, Koder, Lavseger in Roblek. S 1542 podrtimi keglji smo bili zopet prvi, IBI Kranj je bil drugi s 1468 podrtimi keglji, Tekstina iz Ajdovščine pa se je zopet morala zadovoljiti z zadnjim mestom, saj so njeni tekmovalci podrli samo 1450 kegljev.

Med posamezniki so bili na prvih treh mestih sami naši tekmovalci. Prvo mesto je dosegel Lavseger s 412 keglji, sledila pa sta mu Košir s 405 in Koder s 403 podrtimi keglji.

V nogometu sta nastopili samo dve moštvi in to BPT in IBI. Med tekmo je vseskozi deževalo, zato je bil teren zelo težak. Ker je bil to mali nogomet, kjer igra v vsakem moštvu samo po 7 članov, so vključno z rezervami nastopili naslednji naši igralci: Mežek, Jagodič, Hladnik, Laibacher, Zupan, Toporiš, Kosmač, Tišler in Valjavec. Zmagali smo s tesnim rezultatom 1:0.

Po vsem tem bi morali tekmovati še v šahu, vendar zaradi tega, ker se je tekmovanje zelo zavleklo in je našo ekipo že čakal avtobus, nismo nastopili in smo borbe sporazumno predali. Tako je prvo mesto pripadlo Tekstini, drugo pa so zasedli šahisti iz IBI.

Med igranjem šaha smo imeli skupno kosilo, nakar smo se poslovili in se odpeljali proti Tržiču.

Končni vrstni red je bil sledeč:

I. mesto	BPT	21 točk
II. "	IBI	13 točk
III. "	TEKSTINA	10 točk

Za doseženo mesto smo prejeli lep pokal. Prav tako so posamezne ekipe prejele za dosežena prva mesta štiri diplome. Posamezniki pa so dobili eno di-

Tako je tudi urejeno, da skoraj vsak, ki ima nek vir dohodkov, del svojih dohodkov prispeva za skupne dobrine. V naši občini v proračunsko blagajno priteče največ denarja v obliki prometnega davka in prispevkov od osebnih dohodkov, razen teh imamo še nekatere druge davščine. Nekateri davke oziroma prispevke plačujejo občani od svojih dohodkov, druge pa gospodarske organizacije. Ves ta denar se zbere v proračun - rekli smo v naši skupni blagajni. Ta skupna blagajna se sicer lahko različno imenuje - enkrat je to proračun, drugič je to sklad, vendar grobo vzeto, neke bistvene razlike ni. Razlika je le v tem, kako so viri, iz katerih priteka denar, določeni in razmejeni ter kako se potem denar iz nekega vira oziroma iz neke skupne blagajne porabi. Tako se na primer v posebni blagajni (cestni sklad) zbirajo sredstva iz točno določenih virov, zbrani denar se pa potem porabi lahko le za vzdrževanje, obnavljanje ali graditev novih cest.

Če si ogledamo tisto davščino, ki je med najpomembnejšimi, to je prispevek iz osebnega dohodka, ki ga plačujejo vsi, ki so v rednem delovnem razmerju in delajo normalen delovni čas, v občini ostane 4,63 % prispevka od brutto osebnega dohodka. Od teh sredstev gre več kot polovica za šolstvo in sicer kar 2,70 % prispevka od brutto osebnih dohodkov, ostalih 1,93 % pa v občinski proračun.

Iz proračuna pa se potem krijejo raznovrstne splošne potrebe; če jih naštejemo samo v grobem, da se ne bi izgubili v množici proračunskih izdatkov, so le-te naslednje:

- prosvetno-kulturna dejavnost (sem spadajo: muzeji, knjižnica, radio itd.),
- socialno varstvo (razne pomoči občanom, oskrbnine, rejništvo itd.),
- zdravstvo,
- komunalna dejavnost (javna razsvetljava, vzdrževanje parkov in nasadov, gasilska dejavnost itd.),
- občinska uprava,
- krajevne skupnosti, itd.

Če pogledamo, koliko sredstev se porabi samo za občinsko upravo in to od tistega dela sredstev, ki ne vključuje sredstev za šolstvo, bomo videli, da je bila v ta namen potrošena le slaba četrtnina zbranih sredstev. Če pa bi upoštevali celotna zbrana sredstva v občini, od katerih gre polovica za šolstvo, pa predstavljajo stroški občinske uprave le 10 do 15 % sredstev, ki jih plačujejo gospodarske organizacije in občani v obliki raznih davščin in prispevkov. Torej se le 10 do 15 % sredstev, ki se jih zbere v občini, potroši za delo občinske uprave. Vsa ostala sredstva pa se direktno vrnejo občanom v obliki javnih dobrin, oziroma zadovoljevanju splošnih potreb. Seveda pa je razlika v tem, da ne uživajo teh splošnih dobrin vsi enako. Nekateri jih koristijo več, kot so zanje prispevali, drugi pa manj. Ravno v tem pa je pomen splošnih oziroma javnih dobrin, da na primer cesto ali javno razsvetljava ne kupujemo vsak dan posebej kot kruh, pač pa v sorazmerju s svojimi dohodki prispevamo za gradnjo cest ali javne razsvetljave, potem jo pa po potrebi uporabljamo, ne da bi za to posebej plačevali. To pa seveda ne pomeni, da je cesta ali javna razsvetljava zastoj.

Po drugi strani pa zopet ne moremo reči, da od tistega denarja, ki smo ga prispevali od svojih dohodkov v skupno blagajno, nimamo nič, ker vendarle vsak dan uživamo javne dobrine, samo da nam je to tako prešlo v navado, da se tega niti ne zavedamo več.

Če torej povzamemo: del dohodka potrošimo čisto po svojih zasebnih potrebah, željah in znanju, del dohodka, ki smo ga prispevali za skupne potrebe, pa trošimo v obliki skupnih, javnih dobrin. Razlika med tema dvema potrošnjama je ta, da tisti del dohodka,

ki ga namenimo za osebni standard, uživamo v taki meri, kot smo zanj prispevali; drugi del dohodka, ki smo ga prispevali za družbeni standard, pa navadno ne koristimo v sorazmerju z našimi prispevki, pač pa toliko, kolikor imamo potreb po javnih dobrinah. Če nekdo nikoli ne hodi ponoči naokoli, ta javne razsvetljave ne potrebuje in ne koristi, svoj delež za javno razsvetljavo pa je ravno tako prispeval. Drugi, ki bi pa hodil po svetu samo ponoči, bi pa užival javno razsvetljavo v večji meri, kot je zanj prispeval, vendar je ta dobrina - javna razsvetljava - obema enako na razpolago, ker sta tudi oba v sorazmerju s svojim dohodkom zanj enako prispevala. Če pa si kateri od naših dveh občanov zaželi hrušk, jih bo moral plačati toliko, kolikor jih bo pojedel, ne pa oba enako. Taka je približno razlika med družbenim in osebnim standardom in družbeno potrošnjo, ki se financira iz proračuna in osebno potrošnjo, ki se financira iz osebnih dohodkov vsakega posameznika. Če se dohodki pametno trošijo, se trošijo pametno tako v enem kot v drugem primeru. Možno pa je, da se trošijo nesmotrno prav tako osebni dohodki kot proračunski dohodki. V takem primeru je pa kritika proračunske potrošnje gotovo upravičena.

plomo za drugo mesto v streljanju in tri diplome pri kegljanju. Takega uspeha pred tekmo vanjem zares nismo pričakovali, zato smo se veseli vrnili v Tržič.

mali oglas

KUPIM OTROŠKO POSTELJICO (ŠPAMPEK)

Petrovič Marija, delavka na Rieter prstančnih strojih. Ponudbo lahko oddaste tudi v uredništvu Tekstilca.

Pesniški svet Marine Cvetajeve

Čeprav so Marini Cvetajevi (1892 - 1941) že ruski sodobniki - od najbolj zanesenih ego futuristov, kot Igor Severjanin, do najbolj umerjenih simbolistov, kot Konstantin Baljmont - namenili mesto jezne mladenke v ruski poeziji in solidne spoznavalke slovanske ljudske pesmi, ki je bila čisto inspiracijski vir njenih stvaritev, čeprav je Rusiji in svetu odkrila Borisa Pasternaka in Ano Ahmatovo, odkrila novo podobo Aleksandra Sergejeviča Puškina ter razlagala in reševala problematične situacije ruskega pesništva svojega časa, ki mu je čas naklanjal in odvezal zgodovino, in čeprav je bila v Rusiji po smrti rehabilitirana, je slovenski kulturni javnosti skoraj neznan pesniška osebnost. Razkriti njen ustvarjalni svet v detajlih in si tako ustvariti dokončno in veljavno sodbo o njenem delu, je v našem prostoru težko in tudi ni naš namen: njena dela so v slovenske javne knjižnice prihajala naključno, v času med obema vojnama zelo redko, v sovjetskih antologijah pa, ki so na voljo, je izbor njenih pesmi podrejen neliterarnim vodilom, čisto tendenčen in okrnjen; iz tega strnišča je zrasel izbor in prevod treh pesmi, ki želi bravcu predstaviti avtoričino upornost in jo motivirati, ga popeljati v pokrajino njenega doživetja in mu razkriti izvirnost in kultiviranost njene pesniške besede, kadar raste iz slovanske ljudske tradicije.

V MEGLI SE ŠIRNI SVET SELITI JEL JE:
tu po polnočni zemlji brodi drevje,
tam v zlato vino grozdi vro,
iz hiše v hišo zvezde romajo,
začnejo teči reke vsaka v svoj izvir:
in jaz na tvojih prsih sanjati želim.

SEM VSADILA JABLANO:
otrokom za gugalnico,
staremu, da bi bil mlad,
vrtnarju, da bi delal rad.

Privabila v kamrico
sem prebela grlico:
tata bo odganjala,
mamici prepevala.

Sem rodila hčerkico:
čisto je modrih očk,
grlice nje je glas,
sonček je, zlatih las.

V gori dekličev.
V gori fantičev.

SONCE JE ENO, PA SE PO VSEH MESTIH SPREHAJA
sonce je moje, in ga prav nikomur ne bom
darovala.

Niti za uro, niti za hip, za pogled. Prav
nikomur, nikdar,
če bi v nenehni temi mrla mesta, kar naj!

V roke ga vzamem, da ne bi po nebu krožilo,
čeprav bi roke mi in ustne, srce upepelilo!

V večno noč zgine vse, jaz za teboj se podam:
"moje si, sonce, in te prav nikomur ne dam".

KRČNE ŽILE

(Varices cruris)

Pred nekaj meseci je vsak peti član našega kolektiva "na lastni koži" spoznal to nadlogo. Danes, ko je v tovarni namesto prejšnjih prišlo precej novih delavcev, pozna to bolezensko stanje morda vsak šesti. Skratka: dokaj pogosto bolezensko stanje, ki je v svojem začetku komaj kaj hudo. Ker pa se z leti in vsakodnevnim stanjem, brez pravilnega in zadostnega počitka in nege nog, začne tudi močnje v odvajanju in dovajanju krvi v "načete" noge, se sprva "komaj kaj hudo" obolenje prav kmalu sprevrže v hujše in zelo hudo. Dokaj premlad mora marsikdo samo zaradi krčnih žil poiskati pot v invalidsko upokožitev. Najbolj vidna oblika te bolezni je rana na goleni (ulcus cruris).

Pravega vzroka krčnih žil povsem še ne poznamo, najbolj verjetno gre za vrojeno, podedovano slabotnost sten ožilja. Na to seveda ne moremo nič vplivati, lahko pa preprečimo, da iz majhnega zla ne nastane veliko, to se pravi, cel kompleks krčnih žil, ki postane zelo nevaren, ker se širi in ker pride lahko do tromboze ali celo do zastrupljenja krvi.

Če ne že preje, vsaj takrat, ko opazimo prve signale krčnih žil, postane neverjetno važna osebna higiena nog: temeljita večerna nožna kopel in čimprejšnje povijanje nog oz. obuvanje v ortopedске elastične nogavice. Noge povijamo ali obuvamo zjutraj v postelji, še predno smo vstali, v smeri od prstov proti stegnu. Takrat so žile še splahnjene. Kadarkoli je le mogoče, opravimo vsaj domače delo sede, kadar se pa vležemo, četudi le za nekaj minut, naj bo vznožje dvignjeno, da žile zares počijejo. Zelo dobro lahko poskrbimo za noge tudi takrat, ko npr. beremo, šivamo, pletemo ali gledamo televizijo: dvignimo jih vsaj na pručko, če ne na stol, s hrbtom pa se

vsaj malo naslonimo nazaj, da težo telesa prenesemo predvsem na kolke in ne na noge. Poleg tega se je treba odreči čevljem z gumi podplati in tudi bosu hoji, da ne pride po nepotrebnem do poškodb. Vse to vsakdo lahko in mora narediti zase sam, šele ostalo bo opravil zdravnik.

Krvodajalci v Zdravstvenem domu

ALI ZNATE LOGIČNO MISLITI ? Naloge inšpektorja COTTON-a

Danes vam predstavljamo eno izmed nalog znanega inšpektorja Cottona, katero je uspešno rešil. Seveda pa ugotovitve oziroma rešitve ne bomo navedli, temveč je vaša naloga, da jih poiščete. Pazljivo preberite spodnji tekst in ne bo vam težko ugotoviti dejstev.

++

V noči iz sobote na nedeljo je bilo vlomljeno v zlatarno v nekem večjem mestu. Vlom je prišel prijaviti lastnik sam, ki je ves upehan priteknel na policijsko postajo in povedal, da je nekdo vlomil v njegovo prodajalno s tem, da je razbil okno in splezal v prostore ter pobral zlatnine in nakita v vrednosti 30.000 š. Inšpektor Cotton je poslal na mesto vloga svojega namestnika Yarna, ki je takoj odšel ter se vrnil čez dvajset minut in potrdil zlatarjevo izjavo, da je bilo res vlomljeno v zlatarno. Povedal je sledeče: "Prišel sem do zlatarne in videl pred njo na tleh razbite kose okenskega stekla, pogledal sem razbito okno ter splezal skozenj v zlatarno. Po tleh so ležale razmetane razne manjvredne zapestnice ter drugi prodajni artikli in razni papirji".

Inšpektor je nato vprašal Yarna, če je našel na tleh še kaj drugega razen vrednostnih predmetov in papirjev in ta mu je zagotovil, da je prepričan, da samo to, kar je povedal.

Zatem je začel inšpektor zasliševati zlatarja. Ta je povedal, da ima imetje sicer zavarovano, vendar mu ni vseeno, ker ve, da ne bo dobil celotnega povračila. Inšpektor je gledal majhnega, debelega zlatarja, ki je kljub izredni urejenosti izgledal dokaj klaverno in dejal: "Kdaj in kako ste to opazili?" Zlatar je dejal, da je ležal na kavču in ker ni mogel spati, je bral večerno izdajo dnevnika, ki je izhajal v tem kraju. "Zaslišal sem žvenket stekla in takoj odhitel na okno stanovalja gledat kaj se dogaja. Ker nisem videl ničesar, sem se pomiril in se vrnil k branju časopisa. Čez kake pol ure potem sem odšel v prodajalno, da bi vzel iz predala neke papirje, katere bi jutri moral oddati na pošto. Z grozo sem ugotovil, da sem okraden ter v naglici pregledal, kakšna je količina ukradenih stvari; lahko, da je še večja, kot mislim. Takoj nato sem odhitel k vam in sedaj sem tu ter upam, da boste našli vlomilca".

Inšpektor se je lahko nasmehnil ter dejal, da že sumi kdo bi to mogel biti. Rekel je, naj počaka in nato odšel. Sedel je v avtomobil ter se odpeljal na mesto vloma. Ko se je vrnil, je zlatar sedel v naslanjaču ter v nervozi nekaj žvečil. Na vprašanje kaj je bral v dnevniku, je zlatar takoj začel razlagati na dolgi in široko o članku, ki se je nanašal na tekmo v rugbyju. Ko je prenehal s pripovedovanjem, se je inšpektor nasmehnil ter dejal, da vidi, kako zanimiv članek je bil ta, ki obravnava to tekmo. Na vprašanje inšpektorja, če gleda vsako tekmo, je zlatar odgovoril: "Ni bilo niti ene nedelje v cellem letu, da ne bi gledal kake tekme, kajti razen rugbyja in trgovine me ne zanima nič drugega".

Inšpektor se je zopet zasmejal in dejal: "Verjetno mislite, da bo storilca težko najti, vendar ga bomo hitro odkrili!"

+
+
+

Kdo je storilec in kaj je napeljalo inšpektorja na to, da je lahko dal takšno izjavo, pa skušajte ugotoviti sami.

Če pa se vam le ne bi "posvetilo v glavi", pa preberite rešitev

Rešitev kriminalke

Storilec vloma je lastnik sam. Inšpektor je to ugotovil na podlagi naslednjih ugotovitev: steklo je bilo na zunanji strani prodajalne, kar je znak, da je bilo okno razbito od znotraj navzven. Po tleh so ležale manjvredne zapestnice; vrednost je lahko ocenil le tak vlomilec, ki je točno vedel, kakšna je vrednost predmetov. Zlatar je prišel k inšpektorju lepo urejen, kar ni v skladu z izpovedjo, da je na kavču bral časopis, ker v urejenem stanju ne bi ležal in bral, temveč bi bil oblečen tako, kot je običaj v večernih urah. Izjavil je, da je odšel v prodajalno, ne da bi se preoblekel in odtod takoj na policijsko postajo. Inšpektorju je pripovedoval o članku o rugbyju, ki naj bi bil napisan v sobotni večer ni izdaji dnevnika, tekme pa so le ob nedeljah. Poleg tega je imel zlatar vse skupaj zavarovano in je sam uprizoril vlom, da bi dobil denar od zavarovalnice za namišljeno ukradene predmete, katere je sam vzел in skrnil. Pod težo teh dokazov je zlatar kasneje tudi to priznal.

mačega okolja in novic iz kolektiva, v katerem si bil pred nekaj meseci sam navzoč, je za vojaka zelo velikega pomena. S tem ostane vseskozi več ali manj na tekočem in ob vrnitvi v civilno življenje se zato veliko hitreje zopet vživi v te okoliščine.

Pa naj preidem kar k pismom.

Jože Švegelj, ki nam je pisal že v začetku novembra, se nam opravičuje, da nam ni takoj odpisal, ko je prejel naš list. Bil je namreč odsoten. Pravi, da je bil v Banja Luki, kjer je pomagal pri odstranjevanju ruševin. Takole pravi: "Da, prav nič ni bilo prijetno gledati to razdejanost mesto. Izgledalo je res žalostno, saj je veliko ljudi ostalo brez strehe."

V nadaljevanju pisma pravi, da se mu dnevi vojaškega življenja že počasi bližajo koncu in da že komaj čaka, da se bo zopet vrnil v svoj kolektiv med stare sodelavce, katerih se zelo velikokrat prav rad spominja.

Pošilja tudi pozdrave vsem članom delovnega kolektiva, posebno pa svojim nekdanjim sodelavcem v mehanični delavnici ter jim želi veliko uspeha pri delu.

Dragi Jože! Hvala Ti za pismo. Vem, da Ti je bilo hudo, ko si moral gledati razdejanje Banja Luke, toda vem, da si delo opravljal z veseljem, saj si vedel, da pomagaš ubogim ljudem, ki so zaradi višje sile postali reveži, saj so premnogi ostali brez svojega najdražjega - svojega doma.

Drugo pismo je prišlo iz Sente. Oglašja se nam vojak Milan Gregorčič. Pravi, da je zelo hvaležen za prejetega Tekstilca, in da je tudi križanko rešil, vendar je zamudil rok, ker je časopis prejel nekoliko pozno. Pozdravlja sodelavce v elektrodelnici ter vse ostale člane delovnega kolektiva. Tovariš Milan, še se kaj oglasi!

Janez Kutin se sicer ni oglašil na naš naslov, pač pa je pisal domov in zaprosil mamo, naj nam ona v njegovem imenu

NAŠI VOJAKI PIŠEJO

Odkar naši vojaki dobivajo naš časopis, se je število pisem precej povečalo. Od izida zadnje številke Tekstilca smo prejeli pošto od štirih. Sam vem, da sem takrat, ko sem bil pri vojakih, najraje prebral kakšno novico iz domačega kraja, pa čeprav je bila še tako nepomembna. V tistih letih še ni bilo tovarniških časopisov, iz katerih bi lahko zvedel, kako dela podjetje ali ustanova, v kateri je nekdo pred odhodom na odslužitev kačrovskega roka bil zaposlen, pa čeprav le nekaj let ali mesecev. Opisovanje do-

Nasmejanih obrazov so krvodajalci čakali, da so prišli na vrsto

Rešitve križanke

To pot pa smo prejeli rekordno število rešitev "Nagradne zlogovne križanke. Nič več in nič manj jih ni bilo kot 117, zato se ne smete jeziti, če ne boste vsi dobili nagrade; namreč izžrebane so bile samo tri. Vendar v bodoče ne smete obupati. Kar korajžno se zopet lotite reševanja, morda pa vam bo drugič sreča bolj naklonjena. Opozorili bi vas radi na nekaj. Trije reševalci so nam poslali po več rešitev na eno ime, kar pa nismo upoštevali pri žrebanju. Od vsakega od teh treh smo pri žrebanju vzeli v obzir le eno rešitev. Vedeti moramo, da naš časopis dobimo zastoj in se zaradi tega ne moremo primerjati s tistimi časopisi ali revijami, ki jih kupimo, kajti s tem, če kupimo več izvodov ene številke, si pri tem pridobimo tolikokratno pravico sodelovati pri raznih žrebanjih, v našem primeru pa to ne velja. Mislim, da zaradi tega ne boste jezni. To vam povem zato, da ne bi imeli v bodoče stroškov, ki nastanejo pri tem, ko nekateri kupujejo kuverte in v vsako kuvertu dajo le po eno rešitev. Kuvert vam za v naprej ni treba kupovati in lahko drugič daste rešitev kar brez nje.

Pa pogledjmo še, kateri so bili izžrebani in bodo prejeli nagrade:

1. nagrado 15 N din prejme Ivanka Ribnikar iz predilnice;
2. nagrado 9 N din bo prejela Pavla Brkljač iz navijalnice;
3. nagrado 6 N din prejme Fina Meglič iz oplemenitilnice.

Nagrade boste dobili ob izplačilu 11. oz. 12. decembra v izplačilni pisarni v upravnem posloplju.

OPOZORILO BRALCEM

Rešitve današnje nagradne križanke je treba oddati najkasneje do 15. decembra v uredništvo Tržiškega Tekstilca.

OB DNEVU REPUBLIKE - 29. NOVEMBRU - ŽELIJO VSEM ČLANOM KOLEKTIVA VELIKO USPEHOV PRI NADALJNEM DELU

- SAMOUPRAVNI ORGANI PODJETJA,
- UPRAVA PODJETJA IN
- POLITIČNE ORGANIZACIJE TER
- UREDNIŠTVO NAŠEGA GLASILA!

izroči pozdrave. Zato pa je bil toliko bolj korajžen in priložil v pismo sliko, ki nam jo je prinesla mama.

Janez, prav dobro Ti pristojta vojaška uniforma, vendar vem, da bi bil vseeno rajši v civilni obleki ali pa v delovni. Ker pa je tako, da mora vsak zdrav mladenič, kot si Ti, odslužiti vojaščino, bo to tudi pri Tebi minilo, takrat pa se boš zopet lahko vrnil v naš kolektiv.

Prav pred zaključkom redakcije našega časopisa pa smo prejeli še eno razglednico in to zopet od Jožeta Šveglja. To pot se nam zopet oglašja iz svojega starega mesta - iz Titograda.

Vsem trem se prav lepo zahvaljujemo in Vam želimo, da bi se dobro imeli, pa še kaj se oglašite!

Urednik

ZAHVALA

Delovnemu kolektivu in Sindikatu BPT Tržič se najlepše zahvaljujem za denarno pomoč v času moje bolezni.

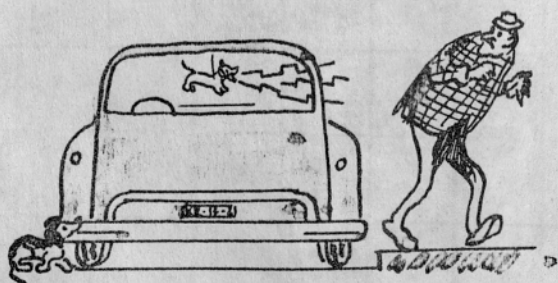
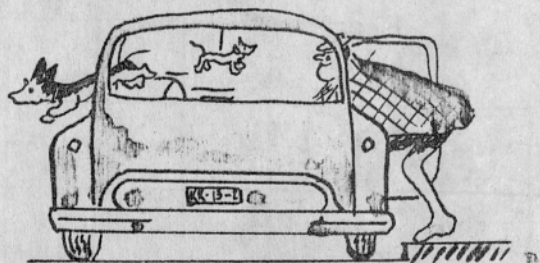
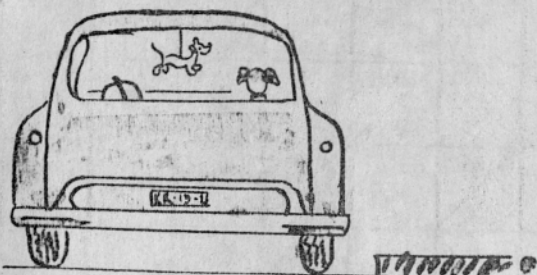
Posebna zahvala pa mojstru tovarišu Jakopinu.

Tovariško vas pozdravlja

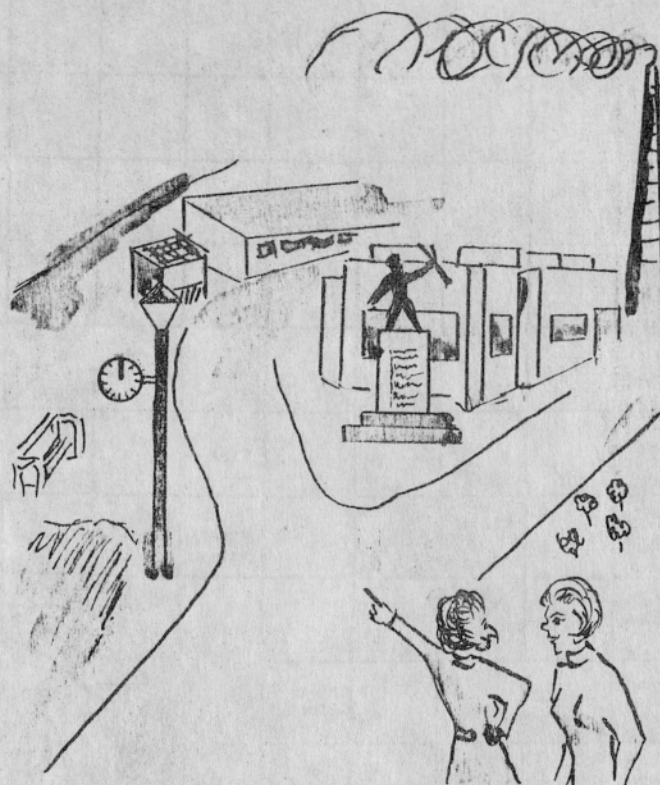
Janez Razinger

TAKOLE SO DVIGALI STISKALNICO ZA KONFEKCIJO

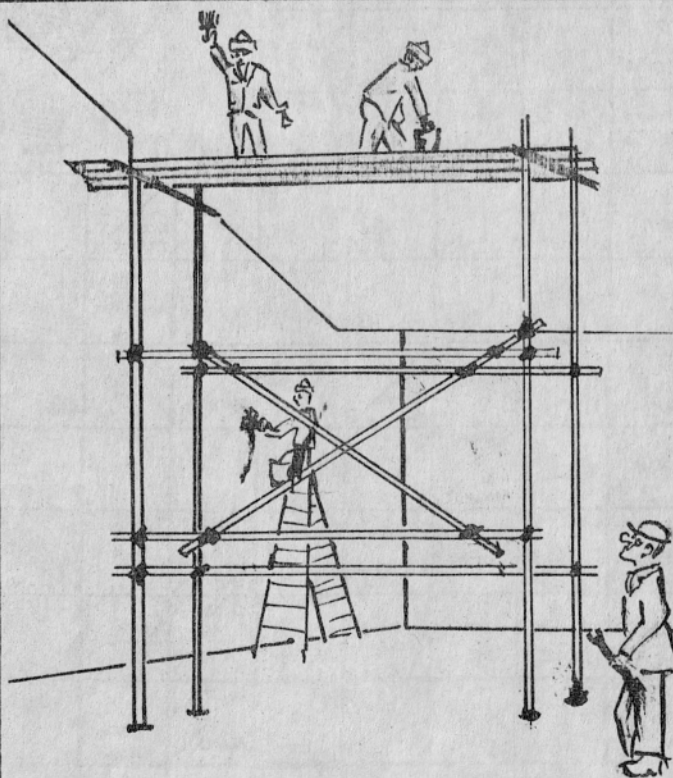
Brez besed

Dne 21.11.1969

Pepca: "Zakaj pa ure že nekaj dni stojijo?"

Katra: "S'm slišova, de tok šparamo, de so j'h zato ustav'li!"

V belilnici:

N.N.: "Fantje, ali boste dobili visinski dodatek?"

Pleskarji: "Slabo kaže; star pregovor pravi - kdor visoko leta, nizko pade!"

658 (497.12) (085.3)

4001970,11

KNJIZNICA TRŽIČ

LA GL.

COBISS •

29. XI. 1943

TRAJE SOGLAŠJ. IZ RUSIJE	SREDOZEM. ROŽA LONČICA	ŽENSKO IME (DVOJINA)	TV SERIJA (R. MOORE)	MARŠAL JUGOSLAVIJE	POROČEN (V HRVAŠČINI)	SKANDINAVSKI DROBIZ	SOI IZ NO
--------------------------	------------------------	----------------------	----------------------	--------------------	-----------------------	---------------------	-----------

16. ČRKA ABECED	RIBA SEV. MORJE					ŠTEVNIK ČEDE		AMPER OBUJEK	PRVI ČLOVEK
STANE SEVER		AŠKERC			JUG LITER	NENČIJA NAKANA		PREDLOG	
TOVARU. KOMITE		BEOGR. TEMNIK POLNER		UD STRANKE DVOJ. VALJEVO				PREDLOG	
ANGLÉŠKA DOLZ. MERA (NAŠA PISAVA)			VRBA			PRINC IZ INDIJSK. EPA		PAMET	
LATINSKI VEZNIK		ŠPANIJA FOTOVALU HACET	TATARSKI POGLAYAR			TOMOSOV AVTO		4. ČRKA	NAŠ SLIKAR (PAVILJOU)
ITALIJA	IRIDIJ DVIĞALO V GRAD.							DLOSK. MERA DRŽAVA V SRED. AMERIKI	ITALIJA CELJE
HČERIN MOŽ			VOL (HRVASKO)						
KLISTIR									
SUHA TRAVA									
PRVA ŽENA (2. SKLOV)			ZMANJŠANJA					AVSTRIJA EDVARD KARDELI	POLNER DALMATIŠKO Z. IME
GOROVJE V NENČIJI				JANEZ ŽAMAR	POGORJE V AZIJI	RIMSKI POZDRAV			
GORA V SRBIJI				HEKTAR GRŠKI TRAGIK			RUDNIK V BOSNI		
HAUK					IVAN VALJANEC		IVAN POTRC	BOGINJA ZEMLJE	
KRATICA ZA PRIMER		ZADNJA ČRKA MOŠKO IME	NAZIV SEVER				MOŠKO IME TONA	5. ČRKA	EISENHOWER
URAN	TRGOV. ZVEZA GORDV. V BOLGAR.					TREHJE SKLADBA		ČE POMER. PO VOJKI (PO NAŠE)	
KONEC KOSOBRINI			HEKTO-LITER ŽEN. IME				AFRIŠKA ANTI-TEKST. LOPA TOVARNA V KRANJU	PESHITEY DVA	
RIBA						SLOV. LUKA			IVAN PREDLOG
VAŠTE (PISATELJICA)			LJUBLJENA PREDLOG					AMERIŠKA KMETIJA	
KAKOR (SRBOHRY.)		SAMPION		MOHAMED. MOŠKO IME				PREDUJEM	

EMILE ZOLA
REKA V ANGLIJI

PO SILI

KILA